



PROCES

Annette Hessová



IKAR

Annette Hesso^vá

PROCES

Preložila Katarína Széherová

IKAR

Annette Hess
DEUTSCHES HAUS

Copyright © 2018 by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin

Published in 2018 by Ullstein Verlag

Translation © 2019 by Katarína Széherová

Poetry translation © 2019 by Milan Richter

Jacket design © 2019 by Nikola Janíčková

Slovak edition © 2019 by IKAR, a.s.

Preklad vznikol s finančnou podporou
Literárneho fondu.

ISBN 978-80-551-6936-1

— PRVÁ ČASŤ —

V noci opäť horelo. Zacítila to hned, ako vyšla bez kabáta na nedeľne tichú ulicu, pokrytú tenkou vrstvou snehu. Tentoraz to muselo byť celkom blízko ich domu. Ostrý zápach sa jasne líšil od zvyčajného zimného oparu: zuhoľnatená guma, spálená látka, roztavený kov, ale aj oškvrčaná useň a srseť. Niektoré mamičky totiž chránili svoje novorodeniatka pred chladom ovčím rúnom. Nie prvý raz sa Eva zamyslela nad tým, kto to môže byť, kto od istého času vchádza v noci cez zadné dvory do činžiakov a na chodbách zaparuje odstavené detské kočíky. ‚Nejaký šialenec alebo chuligáni!‘ mysleli si mnohí. Našťastie, ešte ani jeden oheň nepreskočil na dom. Zatiaľ nikto neutrpel ujmu. Samozrejme, okrem finančnej. Nový detský kočík stál v Hertie 120 mariek. Pre mladé rodiny to nebol bagateľ.

‚Mladé rodiny,‘ ozývalo sa Eve v hlave. Nervózne chodila po chodníku. Bola mrazivá zima. Hoci mala oblečené iba nové bledomodré hodvábne šaty, nebolo jej chladno. Potila sa od vzrušenia. Veď neočakávala nič menej než svoje ‚životné šťastie‘, ako sa posmešne vyjadrila jej sestra. Eva čakala na svojho budúceho manžela, ktorý sa dnes, v tretiu adventnú nedeľu, chce predstaviť jej rodine. Pozvali ho na obed. Eva sa pozrela na náramkové hodinky. Trinásť hodín tri minúty. Jürgen mešká.

Okolo ojedinele pomaly prechádzali autá. Sviateční vodiči. Sneholilo. Toto slovo vymyslel Evin otec výlučne na tento poveternostný jav. Z mračien sa sypali drobné hoblinky. Akoby niekto tam hore strúhal obrovskú ľadovú kryhu. Ten, kto o všetkom rozhoduje. Eva zdvihla zrak k sivej oblohe nad belavými strechami. Vtom zbadala, že ju ktosi pozoruje: za oknom na prvom poschodí nad nápisom *Nemecký dom* nad písmenom ‚o‘ stála bledohnedá postava a hľadela na Evu. Mama. Nehýbala sa, no Eva mala dojem, akoby sa lúčila. Eva sa jej rýchlo otočila chrbtom. Preglgla. To by ešte chýbalo, aby sa teraz rozplakala.

Dvere reštaurácie sa otvorili a vyšiel z nich otec. Ťažký a dôveryhodný vo svojom bielom rondóne. Nevenoval dcére pozornosť a otvoril vitrínu vpravo od dverí, aby do nej akože vložil nový jedálny lístok. Lenže Eva vedela, že nový bude až na fašiangy. V skutočnosti bol otec plný obáv. Na dcére lipol a žiarlivo čakal na neznámeho muža, ktorý má prísť. Eva počula, ako si ticho pospevuje, aby predstieral každodennosť. Jednu z ľudových piesní, ktoré s pôžitkom komolil. Ludwig Bruhns sám ľutoval, že je absolútne nemuzikálny. „Nôtime si pred vrátami a sme v dobrom rozmare. Pod liii-pou.“

V okne sa vedľa Evinej mamy zjavila mladšia žena so svetlými natupírovanými vlasmi. Prepiato vzrušene Eve zamávala, ale Eva si aj na tú vzdialenosť všimla, že je sklúčená. Eva si však nemala čo vyčítať. Čakala dosť dlho, že sa jej staršia sestra vydá ako prvá. Ale keď Annegret dovŕšila 28 rokov a navyše ustavične priberala, Eva sa po tajnom dohovore s rodičmi rozhodla, že túto konvenciu nedodržia. Veď sama už bola prakticky starou dievkou. Nápadníkov veľa nemala. Jej rodina to nechápala, lebo Eva vyzerala

zdravo a žensky, mala plné pery, štíhly nos a dlhé, prirodzene svetlé vlasy, ktoré si sama strihala, upravovala a vyčesávala do umeleckého drdola. No v očiach mala neraz znepokojený výraz, akoby očakávala nejakú katastrofu. Eva mala podozrenie, že to mužov odrádza.

Trinášť hodín päť minút. A Jürgen nikde. Namiesto toho sa otvorili dvere naľavo od reštaurácie. Eva videla, ako z nich vychádza jej mladší brat. Stefan na sebe nemal bundu, čo zaraz viedlo k maminmu ustarostenému klopkaniu a gestikulovaniu v okne. No Stefan vzdorovito hľadel dopredu. Na hlave mal vlnenú oranžovú čiapku a na rukách priliehavé rukavice. Ťahal za sebou sánky. Okolo neho poskakoval Chvostík, čierny rodinný jazvečík, prefíkaný, ale všetkými vrúcne milovaný pes.

„Smerdí tu!“ konštatoval Stefan. Eva vzdychla: „Ešte aj vy začínate! Táto rodina je prekliatie!“ Stefan ťahal sánky hore-dolu po riedkom snehu na chodníku. Chvostík oňuchal pouličnú lampu, vzrušene behal do kruhu a potom sa vykakal do riedkeho snehu. Z kôpky sa parilo. Sanice škrípali na asfalte. K tomu sa pridala škrabota snehovej lopaty, s ktorou sa moril otec pred vchodom. Eva videla, ako sa chytil za chrbát a prižmúril oči. Otec mal zasa bolesti – a to by nikdy nepripustil. Jedného rána v októbri, keď ho už dlhší čas ‚pekelné lúpalo‘ v krížoch, ako sa vyjadril, nevládal vstať. Eva zavolała sanitku, v mestskej nemocnici ho zroentenovali a zistili mu prolaps medzistavcových platničiek. Podstúpil operáciu a lekár mu odporučil, aby sa vzdal reštaurácie. Ludwig Bruhns vyhlásil, že musí živiť rodinu. Ako by ju uživil zo svojej nízkej penzie? Rodina mu dohovárala, nech zamestná kuchára, aby už nemusel sám stáť v kuchyni. Ludwig sa však zdráhal vpustiť do svojho kráľovstva cu-

dzieho človeka. Riešením bolo zrušiť obedňajšie menu. Od jesene otvárali až večer. Odvtedy klesol obrat takmer na polovicu. No Ludwigovmu chrbtu sa vodilo lepšie. Napriek tomu Eva vedela, že najväčším otcovým želaním je od jari zas podávať obedňajšie menu. Ludwig Bruhns miloval svoje povolanie, páčilo sa mu, keď jeho hostia spolu družne sedeli, keď im chutilo, keď odchádzali domov spokojní, sýti a pripití. „Dávam ľuďom telesnú i duševnú potravu,“ hovorieval s obľubou. A Evina mama vtedy žartovala: „Kto to nikam nedotiahne, stane sa krčmárom.“ Eva sa predsa len striasla od zimy. Skrížila si ruky na hrudi a chvela sa. Úpenlivo dúfala, že Jürgen sa bude k jej rodičom správať úctivo. Neraz už zažila, ako nepríjemne povýšenecky pristupuje k čašníkom či predavačkám.

„Polícia!“ vyrazil zo seba Stefan. Priblížilo sa čierne-biele auto s húkačkou na streche. Sedeli v ňom dvaja muži v tmavomodrých uniformách. Stefan od úcty stuhol. Eva si pomyslela, že policajti sú na ceste k zhorenému detskému kočičku, aby zaistili stopy a popýtali sa obyvateľov domu, či v noci nepozorovali niečo podozrivé. Vozidlo sa takmer nečujne preklzlo okolo nich. Dvojica policajtov kývla hlavou najprv Ludwigovi, potom Eve. V tejto štvrti sa ľudia navzájom poznali. Policajný voz potom zabočil na Königstraße. „Áno. Na sídlisku pravdepodobne horelo. V tej ružovej novostavbe. Býva tam viacero rodín. Mladých rodín.“

Trinášť hodín dvanásť minút. „Nejde. Rozmyslel si to. Zajtra mi zavolá a povie, že sa k sebe nehodíme. Spoločenské rozdiely našich rodín, Evička, nemožno prekenuť.“ Šuch! Stefan do nej hodil snehovú guľu. Trafila ju rovno do pŕs, sneh jej ľadovo vklzol do výstrihu. Eva schmatla Stefana za pulóver a pritiahla ho k sebe. „Šibe ti? To sú úplne nové šaty!“

Stefan vyceril predné zuby, to bola jeho previnilá tvár. Eva chcela ešte hromziť, no v tom okamihu sa na konci ulice vynorilo Jürgenovo žlté auto. Srdce jej poskočilo ako vyplašený býček. Eva preklínala svoju slabú nervovú výbavu, s ktorou bola dokonca už aj u lekára. Dýchaj pokojne. Eve sa nedarilo, lebo ako sa Jürgenovo auto blížilo, jasne si uvedomovala, že rodičia sa ničím nedajú presvedčiť, že ich dcéra s ním bude šťastná. Ani keď má toľko peňazí. Spoznala Jürgenovu tvár za predným sklom. Vyzeral unavene. A vážne. Vôbec sa na ňu nepozrel. Eva si na príšerný okamih pomyslela, že Jürgen pridá plyn a bude pokračovať v jazde. Potom predsa len zabrzdil. Stefan vyhfkol: „Však on má čierne vlasy! Ako Cigán!“

Jürgen prišiel s autom príliš tesne k chodníku. Guma pneumatiky zaškrípala o obrubník. Stefan chytil sestru za ruku. Eva cítila, ako sa jej vo výstrihu topí sneh. Jürgen vypol motor a chvíľku zostal sedieť v aute. Na ten obraz nezabudne: dve ženy, jedna tučná a jedna drobná, v okne nad slovom „dom“ v mylnej viere, že sú neviditeľné, uprene hľadiaci chlapec so sánkami, mohutný otec s lopatou na sneh, ktorý stojí vo dverách reštaurácie pripravený na všetko. Hľadeli naňho ako na obvineného, ktorý po prvý raz vchádza do budovy súdu a sadá si na lavicu obžalovaných. Až na Evu. Jej pohľad naplňovala ustráchaná láska.

Jürgen preglgol, nasadil si na hlavu klobúk a zobral zo sedadla spolujazdca kyticu zabalenú v hodvábnom papieri. Vystúpil a vykročil k Eve. Chystal sa usmiať, no zrazu ho niečo letmo, ale bolestivo uštiplo zozadu do lýtku. Jazvečík. „Chvostík! Fuj! Fuj!“ skríkla Eva. „Stefan, odved' ho dnu! Do spálne!“ Stefan frflal, ale vzal psa na ruky a niesol vzpierajúce sa zviera do domu. Eva s Jürgenom sa na seba roz-

pačito pozreli. Veru nevedeli, ako sa privítať pred zrakom Evinej rodiny. Tak si podali ruky a naraz prehovorili. „Mrzí ma to, sú veľmi zvedaví.“ „Hotový privítací výbor! Čím som si zaslúžil tú česť?“ Keď Jürgen pustil Eve ruku, otec, mama a sestra zmizli zo svojich rozhládní ako králiky do nory. Eva s Jürgenom osameli. Na ulici svištal ľadový víchor.

Eva sa spýtala: „Máš chuť na husacinu?“

„Už celé dni nemyslím na nič iné.“

„Stačí, keď si padneš do nôty s mojím malým bratom. Potom získaš všetkých na svoju stranu.“

Obaja sa zasmiali, hoci nevedeli na čom. Jürgen zamieril ku dverám reštaurácie, ale Eva ho nasmerovala doľava, kde bol vchod do domu. Nechcela Jürgena viesť cez prítmie jedálne s pachom rozliateho piva a vlhkého popola. Nuž vyšli po navoskovanom schodisku s čiernym zábradlím do bytu, ktorý ležal nad reštauráciou. Dvojposchodový dom postavili po vojne nanovo, lebo pri nálete na mesto bol úplne zničený. Ráno po tom inferne stál pod holým nebom už iba dlhý výčapný pult, bezbranne vystavený počasiu.

Vo dverách bytu čakala Evina mama s nasadeným úsmevom, aký mala bežne vyhradený pre stálych zákazníkov reštaurácie. S ‚cukrovou tvárou‘, ako to nazýval Stefan. Edith Bruhnsovej visel na krku dvojradový granátový náhrdelník, ďalej mala pozlátené náušnice s visiacimi perlami a brošňu v tvare trojlístka z rýdzeho zlata. Edith Bruhnsová prezentovala všetky svoje šperky, čo Eva u mamy dovtedy nezažila. Prišla jej na myseľ rozprávka o vianočnej jedličke, ktorú čítala Stefanovi. Jedličke, ktorú po Vianociach odložili na povalu, aby ju na jar spálili na dvore. A na jej uschnutých vetvičkách ešte viseli zabudnuté zvyšky Štedrého večera.

„Ešteže sa to hodí k tretiemu adventu,“ pomyslela si Eva.

„Pán Schorrmann, aké počasie nám to nesiete? Ruže v decembri?! Kde ste ich zohnali, pán Schorrmann?“

„Volá sa Schoormann, mami, s dvomi o!“

„Dajte mi klobúk, pán Schoormann.“

V obývačke, ktorú v nedeľu používali aj ako jedáleň, sa Jürgenovi postavil do cesty Ludwig Bruhns so servírovacou vidličkou a s nožnicami na hydinu. Na privítanie mu podal pravé zápästie. Jürgen sa ospravedlnil. Sneh. „To nič. Všetko je v najlepšom poriadku. Je to veľká hus, osem kíl. Potrebuje čas.“ Annegret sa z pozadia blížila k Jürgenovi. Dala si príliš čierne očné linky a príliš oranžový rúž. Podala Jürgenovi ruku a sprisahanecky sa usmiala: „Blahoželám. S ňou dostanete čosi solídne.“ Jürgen sa v duchu pýtal, či má na mysli hus, alebo Evu.

O chvíľu už všetci sedeli za stolom a hľadeli na pariacu sa hydinu. Vedľa v krištáľovej váze stáli sťa doplnok na hrob žlté ruže od Jürgenova. Rádio ticho a nepoznateľne hralo nedeľnú hudbu. Na príborníku sa otáčala vianočná pyramída, poháňaná tromi blikotavými sviečkami. Štvrtá bola ešte nedotknutá. Uprostred pyramídy stála pred stajňou Mária, Jozef a jasličky s novorodeniatkom. Okolo rodiny sa točili vo večnom kruhu ovečky, pastieri a traja králi s ľavami. K svätej rodinke sa nikdy nedostanú, nikdy neprienesú Ježiškovi dary. Eve to v detstve pripadalo smutné. Až raz vyškľbla čiernemu kráľovi darček a položila ho pred jasličky. Ten maličký červený balíček z dreva do ďalších Vianoc zmizol a čierny kráľ odvtedy krúžil s prázdnyimi rukami. Darček sa nikdy nenašiel. V predvianočnom čase rozprávala mama túto príhodu zakaždým, keď priniesla pyramídu z povaly. Eva mala vtedy päť rokov, no aj tak si na to nespomínala.

Otec porcioval hus nožnicami na hydinu po dĺžke hrude. „Tá hus predtým žila?“ pozrel Stefan spýtavo na otca. Ten na chlapca žmurkol. „Nie, to je umelá hus. Iba na jedenie.“ „Tak si prosím prsia!“ Stefan podával otcovi tanier. „Mojko, najprv hosťovi.“ Mama zobrala Jürgenov tanier, drážďanský porcelán so zelenými fantazijnými popínavými rastlinami, a podala ho manželovi. Eva sledovala, ako sa Jürgen nenápadne obzerá. Zachytil pohľadom vysedený gauč so žltou károvanou dekou, ktorú mama prehodila cez ošúchané miesto. Aj na ľavé operadlo na ruku uháčkovoala dečku. Tam sedával otec po polnoci, keď prišiel z kuchyne a vyložil si nohy na nízku čalúnenú podnožku, ako mu odporučil lekár. Na konferenčnom stolíku ležal týždenník *Domáci priateľ*, otvorený na krížovke, ktorá bola z jednej štvrtiny vyplnená. Ďalšia háčkovaná dečka chránila vzácny televízor. Jürgen vtiahol nosom vzduch a zdvorilo sa poďakoval za plný tanier, ktorý pred neho položila mama. Otočila ho tak, aby vyzeral mimoriadne chutne. Pritom sa jej rozhojdali náušnice. Otec, ktorý vymenil biely rondón za nedeľné sako, sa posadil vedľa Evy. Na líci mal zelený fliačik. Pravdepodobne petržlenovú vňať. Eva mu rýchlo prešla rukou po hebkej tvári. Otec jej pevne chytil a stisol ruku, na dcéru sa nepozrel. Eva preglgla. Hnevala sa na Jürgena za jeho hodnotiaci pohľad. Dobré, je zvyknutý na čosi iné. Musí však vidieť, ako sa jej rodičia snažia, akí sú poriadni a sympatickí.

Spočiatku sedeli všetci mlčky. Annegret sa správala zdržanlivo ako v spoločnosti vždy, zdanlivo bez chuti sa rýpala v jedle. Neskôr do seba v kuchyni nahádže zvyšky z tanierov a v noci sa vyberie do komory na studenú husacinu. Podala Jürgenovi kruhový stojan s korením a žmurkla naňho.

„Vezmete si čierne korenie, pán Schoooooormann? Soľ?“
 Jürgen s vďakou odmietol, čo Evin otec so sklopeným zrakom kvitoval.

„U mňa si ešte nikto nemusel nič koreniť.“

„Eva mi hovorila, že ste zdravotná sestra. V mestskej nemocnici?“ obrátil sa Jürgen k Annegret, ktorá bola preňho záhadou. Tá mykla plecami, akoby to nestálo za reč.

„Na ktorom oddelení?“

„Na dojčenskom.“

Nastala pauza, počas ktorej náhle všetci rozumeli slovám rozhlasového hlásateľa: „Babka Hildegard z Gery pozdravuje na tretí advent svoju rodinu vo Wiesbadene, najmä osemročného vnuka Heinera.“ Zaznela hudba.

Edith sa usmiala na Jürgena.

„A aké máte povolanie, pán Schoooooormann?“

„Vyštudoval som teológiu. Teraz pracujem vo firme svojho otca. Vo vedení.“

„Zásielkový obchod? Či nie? Vaša rodina podniká v zásielkovom obchode?“ spýtal sa teraz otec.

Eva doňho drgla. „Ocko! Nerobte sa hlúpejší, ako ste!“

Krátko ticho, nato sa všetci rozosmiali, aj Stefan, hoci nechápal prečo. Eva sa uvoľnila. Vymenili si s Jürgenom pohľady: ‚To bude v poriadku!‘ Mama poznamenala: „Pravdaže aj my máme katalóg Schoormann.“

Stefan zaspieval falzetom reklamné heslo: „Schoormann to má, Schoormann to prinesie. Bim-bam! Bam-bim!“

Jürgen sa s predstieranou prísnosťou spýtal: „A už ste si niečo objednali? To je rozhodujúca otázka.“

Edith horlivo odvetila: „Samozrejme. Fén na vlasy a pršiplášť. Boli sme veľmi spokojní. Mali by ste mať v ponuke aj automatické práčky. Na taký veľký nákup chodím nerada do Hertie. Tam človeka vždycky presvedčia. A s katalógom to môže človek pohodlne zvažovať doma.“

Jürgen vľúdne prikývol. „Áno, máte pravdu, pani Bruhnsová. Beztak plánujem vo firme zopár zmien.“

Eva sa na Jürgena povzbudivo pozrela. Odkiaľ si.

„Môj otec je chorý. Nebude môcť riadiť firmu dlho.“

„Aká smutná správa,“ konštatovala mama.

„A čo mu je?“ Otec podal návštevníkovi omáčnik. Jürgen však nebol ochotný prezradiť viac. Polial si mäso omáčkou.

„Je to výborné.“

„To ma teší.“

Eva vedela, že jeho otec trpí postupujúcim kôrnatením ciev. Jürgen jej o tom raz rozprával. Máva dobré a zlé dni. No prehlbuje sa nevypočítateľnosť choroby. Eva sa s Jürgenovým otcom a jeho druhou ženou ešte nezoznámila. Najprv je predsa na rade návšteva ženícha u rodičov nevesty. Eva sa s ním nevedela dohodnúť, či má požiadať o jej ruku hneď na prvej návšteve. Jürgen bol proti. Evini rodičia by ho mohli pokladať za neseriózneho, keby šiel tak zhurta rovno na vec. Alebo, ešte horšie, mohli by si myslieť, že je niečo na ceste. Tento ich spor zostal nevyriešený. Eva sa mu pokúšala vyčítať z tváre, či má dnes v úmysle požiadať otca o jej ruku. Lenže jeho pohľad neprezrádzal nič. Pozorovala Jürgenove ruky, ktoré držali príbor o čosi kľčovitejšie ako inokedy. Eva s ním ešte nemala ‚intímny styk‘, ako hovorieval doktor Gorf. Pritom naň bola pripravená, keďže nevinnosť stratila už pred dvoma rokmi. Ale Jürgen mal jasnú predstavu: žiadna súlož pred svadbou. Bol konzervatívny. Žena sa má podriadiť vedeniu muža. Hneď na prvom stretnutí hľadel na Evu tak, akoby v nej číťal, akoby vedel lepšie než ona sama, čo je pre ňu dobré. A ona, ktorá veľmi často nevedela, čo vlastne chce, nemala nič proti tomu, aby ju niekto viedol. Pri tanci aj v živote. Navyše tou svadbou postúpi na spoločenskom rebríčku. Z dcéry hostinského z Bornheimu sa stane manželka vá-

ženého podnikateľa. Eva pri tejto predstave dostávala závrat. A bol to radostný závrat.

Hneď po obede pripravovala Eva s mamou v priestranej kuchyni kávu. Annegret sa rozlúčila. Musela ísť na popoludňajšiu zmenu do mestskej nemocnice ošetrovať dojčatá. Koláč s maslovým krémom jej beztak veľa nehovoril.

Eva krájala frankfurtský veniec na hrubé rezy, mama mlela v malom elektrickom mlynčeku kávové zrná. Edith Bruhnsová uprene hľadela na vrčiaci prístroj. Keď stíchol, povedala: „On vôbec nie je tvoj typ, Evička. Keď si pomyslím na Petra Krausa, ten bol vždy tvojím idolom...“

„A to len preto, že Jürgen nie je blondiak?“

Eva bola zhrozená, lebo bolo zjavné, že mame sa Jürgen nepáči. A Eva na maminu znalosť ľudí dala. Ako hostinská sa stretávala s nespočetným množstvom ľudí. Vedela na prvý pohľad rozoznať poriadneho človeka od neporiadneho.

„Tie čierne oči...“

„Mami, má tmavozelené oči! Musíš sa lepšie pozrieť.“

„Nuž, ty musíš vedieť. Jeho rodine niet čo vyčítať. Ja som úprimná, neviem to ináč, dieťa moje. Nebudeš s ním šťastná.“

„Najprv sa s ním zoznám.“

Evina mama naliala vriacu vodu do filtra naplneného kávou. Podľa vône to bola drahšia sorta.

„Je príliš pohrúžený do seba. Eva, zdá sa mi príšerný.“

„Je záдумčivý. Jürgen sa chcel pôvodne stať farárom.“

„Bože uchovaj!“

„Študoval osem semestrov teológie. A potom sa zoznámil so mnou. A bolo mu jasné, že by to v celibáte nevydržal.“

Eva sa zasmiala, ale mama zostala vážna. „Určite prerušil štúdium kvôli otcovi. Lebo musí prevziať firmu.“

„Áno,“ vzdychla Eva. Mame nebolo do žartu. Obe hľadeli na klokotavo vsakujúcu vodu vo filtri.

V obývačke sedel príšerný Jürgen s otcom pri koňaku. Rádio neúnavne hralo. Jürgen fajčil cigaretu. Pritom hľadel na rozmernú olejomalbu nad príborníkom. Znázorňovala úrodnú krajinu zaliatu večernými zorami, ktoré planuli za hrádzou. Na šťavnatej lúke sa páslo niekoľko kráv. Pri chalupe vešala žena bielizeň. Neďaleko nej na pravom okraji obrazu stála ešte jedna postava. Bola namaľovaná neostro, akoby ju niekto naskicoval dodatočne. Nedalo sa rozoznať, či to je pastier, manžel, alebo niekto cudzí.

Stefan kľačal na koberci a staval do boja svoju plastovú armádu. Chvostíkovi už dovolili vyjsť zo spálne, ležal na bruchu a žmúril na vojakov pred svojím nosom. Stefan z nich vytváral dlhé rady. Vlastnil aj plechový tank na kľúčik. Ešte nedotknutý striehol v škatuli.

Otec zatiaľ oboznamoval budúceho zaťa s hrubým náčrtom rodinnej histórie: „Takveru, som červiak z plytčiny, Juist, stadiaľ pochádzam, to asi počuť. Moji rodičia mali obchod. Zásobovali celý ostrov. Káva, cukor a okenné sklo. U nás bolo všetkého. Teda vlastne ako u vás, pán Schoormann. Mama mi zomrela skoro. Môj otec sa z toho nikdy poriadne nespamätal. Ani on už pätnásť rokov nie je medzi nami. S Edith, so svojou ženou, som sa zoznámil na hotelovej škole v Hamburgu. Bolo to v tridsiatom štvrtom, obaja sme boli ešte uchá. Žena pochádza z umeleckej rodiny, ťažko tomu uveriť. Jej obaja rodičia boli hudobníci vo filharmónii. On prvé, ona druhé husle. V manželstve to bolo presne naopak. Manželkina matka ešte žije, v Hamburgu. Aj moja žena mala hrať na husliach, ibaže má prikrátke prsty. Tak sa chcela stať herečkou. Lenže to jej prísne zakázali. Potom chcela aspoň vidieť svet, nuž ju poslali do hotelovej školy.“

„A čo vás zavialo sem?“ Jürgen sa pýtal vlúdne a so záujmom. Pečená husacina mu chutila. Ludwig Bruhns, ktorý mu tak zanietene referoval o svojej rodine, mu bol sympatický. Eva po ňom zdedila zmyselné ústa.

„Nemecký dom patril ženinmu bratrancovi a on ho chcel predať. To nám sadlo ako riť na šerbeľ. Prepáčte. Schmatli sme príležitosť za pačesy a v štyridsiatom deviatom sme nanovo otvorili. Nikdy sme to neoľutovali.“

„Áno, Berger Straße sa oplatí...“

„Slušná štvrť, to by som chcel zdôrazniť, pán Schoormann!“

Jürgen sa zmierlivo usmial.

„Nuž veru, odkedy som mal tú príhodu s chrbtom, lekár mi povedal, aby som zatvoril! Vyrátal som mu svoju penziu. Teraz otvárame až o piatej. Ale na jar svoj neviazaný život ukončíme!“

Mlčali. Jürgen vytušil, že Ludwig má ešte čosi na srdci. Vyčkával. Ludwig si odkašľal a odvrátil zrak od Jürgenca.

„To s mojím chrbtom sa začalo cez vojnu.“

„Zranenie?“ zaujímal sa Jürgen zdvorilo.

„Bol som v poľnej kuchyni. Na západnom fronte. Len aby ste vedeli.“ Otec do seba prevrátil zvyšok koňaku. Jürgenovi to bolo trochu čudné. Nezbadal, že Ludwig Bruhns práve klame.

Pif-paf! Stefan vypustil tank. Za mocného hukotu sa prebíjal kobercom ako východnou močaristou krajinou. Prevracal jednu figúrku vojaka za druhou.

„Chlapče! Hraj sa na chodbe!“

Lenže Stefan mal oči len pre Jürgenca. Ten sa obával detskej priamosti. Myslel však na Evine slová, aby si získal srdce jej brata.

„Ukážeš mi ten tank, Stefan?“

Stefan vstal a podal mu plechovú hračku.

„Je skoro dvakrát toľký ako tank Thomasa Preisgaua.“

„Thomas je jeho najlepšší kamarát,“ povedal na objasnenie Ludwig a dolial koňak.

Jürgen vyjadril nad tankom patričný obdiv. Stefan zdvihol z koberca figúrku vojaka. „Pozri, tohto som pomaľoval. To je amík! Neger!“

Jürgen uprel zrak na plastovú figúrku s pomaľovanou tvárou, ktorú mu chlapec ukazoval. Bola krvavočervená. Jürgen zatvoril oči, lenže ten obraz hneď nezmizol.

„A od Ježiška dostanem vzduchovku!“

„Vzduchovku,“ zopakoval Jürgen neprítomne. Riadne si odpil z pohára. Spomienka zaraz vyprchala.

Ludwig si Stefana pritiahol k sebe. „Veď ešte nevieš, čo dostaneš.“ No chlapec sa od neho odtrhol.

„Vždy dostanem všetko, čo si želám.“

Ludwig vrhol na Jürgena ospravedlňujúci pohľad. „To je, žiaľ, pravda. Ten chlapec je totálne rozmazaný. Už sme nepočítali s tým, my so ženou, že po našich dievčatách ešte niečo príde.“

V tom okamihu zazvonil na chodbe telefón. Stefan bol pri ňom prvý a odrapotal frázu: „Tu je Stefan Bruhns, rodina Bruhnsovcov. Kto je tam, prosím?“ Stefan počúval. Potom zakričal: „Eva, pán Körting! To je pre teba!“ Eva vyšla z kuchyne, utrela si ruky o zásteru a prevzala telefónne slúchadlo. „Pán Körting? Kedy? Teraz hneď? Ale my práve...“

Evu na druhom konci prerušili. Počúvala a cez otvorené dvere pozorovala oboch mužov, ako sedia pri stole. Zdalo sa jej, že pôsobia celkom dôverným dojmom. Povedala do telefónu: „Dobre, áno, prídem.“ Položila slúchadlo.

„Veľmi ma to mrzí, Jürgen. To bol môj šéf. Musím ísť do práce!“

Mama vyšla z kuchyne s táckou plnou kávových šálok.
„Na adventnú nedeľu?“

„Asi je to súrne. Na budúci týždeň je pojednávanie.“

„Nuž, povinnosť je povinnosť a pálenka je pálenka, ako vždy hovorím.“ Ludwig vstal. Jürgen vstal tiež.

„Vy však zostanete! Ešte ochutnáte frankfurtský veniec.“

„Je z pravého masla. Celého pol kila!“ dodala Edith.

„A ešte si nevidel moju izbu!“

Jürgen odpovedal Evu na chodbu. Prezliekla sa a teraz mala oblečený jednoduchý úradnícky kostým. Jürgen jej pomáhal do svetlého károvaného vlneného kabáta a pritom v čudnom zúfalstve hovoril: „To si zorganizovala ty, akýsi test, však? Chceš ma nechať samotného so svojou rodinou a presvedčiť sa, či to zvládnem.“

„Nezožerú Ťa.“

„Tvoj otec má už oči podliate krvou.“

„To je z tabletiék proti bolesti. O hodinu som naspäť. Určite ide o tú náhradu škody. Strojové súčiastky z Poľska, ktoré nefungujú.“

„Mám Ťa odviezť?“

„Hneď po mňa niekto príde.“

„Idem s tebou. Ešte Ťa skompromitujú.“

Eva si natiahla jelenicové rukavice, mikulášsky darček od Jürgen. „Jediný zákazník, ktorý ma kedy skompromitoval, si bol ty.“

Obaja sa na seba pozreli. Jürgen chcel Evu pobožkať. Odťahla ho do kúta pri šatníku, kde ich nemohli vidieť rodičia. Objali sa, usmiali sa na seba, pobožkali sa. Eva cítila jeho vzrušenie, videla mu na očiach, že po nej túži. Že ju ľúbi? Vymanila sa mu z objatia. „Prosím, požiadaj ich už dnes, dobre?“

Neodpovedal.

Eva vyšla z bytu, Jürgen sa zvrhol ku dverám obývačky. Pri stolíku s kávou čakali rodičia Bruhnsovci ako herci na javisku na signál.

„Sme úplne neškodní, pán Schoormann.“

„Absolútne neškodní, pán Schoormann.“

„Len Chvostík občas hryzie!“ zvolal Stefan z koberca.

„Tak teda ochutnám koláč.“

Jürgen sa vrátil do tepla bruhnsovskej obývačky.

Eva vyšla pred dom. Vonku sa už zmrákalo. Snehová prikrývka žiarila nežnou modrastou farbou. Pod pouličnými lampami sa tvorili žltoranžové kruhy. Uprostred ulice stálo veľké auto s bežiacim motorom. Vodič, mladý muž, netrpezlivým mávaním privolal Evu. Sadla si na miesto spolujazdca. V aute bolo cítiť cigaretový dym a mäta. Mladík žul žuvačku. Nemal na hlave klobúk a nepodal Eve ruku. Len krátko kývol hlavou: „David Miller.“ Potom pridal plyn. Nevedel dobre jazdiť, šiel prirýchlo, rýchlosti radil buď príliš neskoro, alebo príliš skoro. Eva nemala vodičský preukaz, ale všimla si, že muž auto dobre nepozná. Aj inak to bol zlý vodič. Auto viackrát dostalo šmyk. Eva si mladíka premeriavala kútikom oka. Mal husté červenkasté vlasy, na šiji trochu pridlhé, pehy, jemné svetlé mihalnice a štíhle ruky, ktoré vyzerali zvláštno nevinne.

Pán Miller očividne nemal záujem rozprávať sa. Mlčky sa šinuli do centra mesta, kde reklamné svetlá žiarili jasnejšie a pestrejšie. A najmä pribúdali červené svetlá. V dolnej časti Berger StraÙe bolo zopár pochybných podnikov. U Zuzky a Mokka. Eva myslela na Jürgena, ako sa vracia k stolu, ako si sadá a ochutnáva jej vlastnoručne upečený frankfurtský veniec, no zrejme nevníma jeho chuť. Lebo naisto nervózne zvažuje, či môže Evinu rodinu spoločensky priradiť k svojej rodine a či chce s Evou stráviť zvyšok života.